

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z wniosku B. K. i T. K.

przy uczestnictwie S. W., N. T., A. W., M. W., S. K., J. K., M. K., Gminy S., B. Ż., N. K., J. P., J. S., M. N., A. B., A. S., F. S., G. W., Z. P., J. K., D. W., J. W., R. P., M. P., N. P., G. W., L. P., A. P., M. W. i J. G.,

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 grudnia 2008 r.,

zażalenia uczestniczki S. W. na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 3 września 2008 r., sygn. akt II Ca (...),

uchyla zaskarżone postanowienie oraz postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 7 sierpnia 2008 r., II Ca (...) i przekazuje sprawę - w zakresie wniosku o przywrócenie terminu - Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 3 września 2008 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił wniosek uczestniczki postępowania S. W. o sporządzenie uzasadnienia postanowienia orzekającego co do istoty sprawy z dnia 26 marca 2008 r. i doręczenie tego postanowienia wraz z uzasadnieniem, stwierdzając, że podjęte rozstrzygnięcie jest konsekwencją postanowienia z dnia 7 sierpnia 2008 r. oddalającego wniosek o

przywrócenie terminu do zgłoszenia żądania doręczenia wspomnianego orzeczenia w trybie art. 387 § 3 k.p.c. (art. 328 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 397 § 2 i art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd Okręgowy podkreślił, że przyczyną oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do zgłoszenia żądania doręczenia postanowienia z dnia 26 marca 2008 r. wraz z uzasadnieniem był brak należytego usprawiedliwienia niedokonania tej czynności w przepisany terminie. Poprzedniczka prawna uczestniczki S. W., J. K., przedłożyła wprowadzić zwolnienie lekarskie swojego pełnomocnika procesowego, ale nie zostało ono wystawione przez uprawnionego lekarza sądowego. Natomiast w świetle art. 214¹ § 1 k.p.c. zaświadczenia lekarskie mogą wystawiać jedynie lekarze sądowi, którzy - na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym (Dz. U. Nr 123, poz. 849 ze zm.) - zawarli umowę z prezesem właściwego miejscowo sądu okręgowego i zostali wpisani do prowadzonego przez niego wykazu lekarzy sądowych. Przedłożone zaświadczenie lekarskie o niezdolności pełnomocnika do pracy nie stanowi zatem dostatecznego usprawiedliwienia i nie pozwala na przyjęcie, że uczestniczka nie dokonała czynności w terminie bez swej winy w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. Poza tym choroba pełnomocnika nie stanowiła przeszkody do udzielenia dalszego pełnomocnictwa innemu radcy prawnemu lub adwokatowi, zgodnie z regulacją zawartą w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 ze zm.).

W zażaleniu na postanowienie z dnia 3 września 2008 r. uczestniczka S. W. wniosła o rozpoznanie także postanowienia z dnia 7 sierpnia 2007 r. oddalającego wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie postanowienia z dnia 26 marca 2008 r. Z uzasadnieniem. Zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie przepisów: art. 168 § 1 i 169 § 2 k.p.c. przez przyjęcie, że J. K. z własnej winy nie złożyła wniosku o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z dnia 26 marca 2008 r., art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolne przyjęcie, że stan zdrowia strony i jej pełnomocnika nie uniemożliwiały im zgłoszenia wspomnianego wniosku w przepisany terminie, i art. 397 § 2 w związku z art. 391 § 1 i 13 § 2 k.p.c. przez uznanie, że wniosek o sporządzenie uzasadnienia był spóźniony i jako taki ulegał odrzuceniu. W konkluzji żaląca wnosiła o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o przywrócenie terminu do zgłoszenia żądania sporządzenia uzasadnienia postanowienia z dnia 26 marca 2008 r. i doręczenia tego postanowienia wraz z uzasadnieniem ewentualnie przekazanie wniosku o przywrócenie terminu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z dniem 1 lutego 2008 r. wszedł w życie - dodany przez art. 21 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r o lekarzu sądowym (Dz. U. Nr 123, poz. 849 ze zm.) - art. 214¹ k.p.c., zgodnie z którym usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby stron, ich przedstawicieli ustawowych, pełnomocników, świadków i innych uczestników postępowania, wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie sądu, wystawionego przez lekarza sądowego (§ 1). Przepis ten - jak jednoznacznie wynika z jego treści - dotyczy usprawiedliwienia niestawiennictwa wymienionych w nim osób na wezwanie lub zawiadomienie sądu. W tej sytuacji nie można w drodze wykładni rozszerzać zakresu jego zastosowania i odnosić przewidzianego w nim obowiązku legitymowania się zaświadczeniem lekarza sądowego do każdego wypadku niezdolności do pracy w toku procesu. Rację ma zatem żaląca przyjmując, że przedłożone Sądowi Okręgowemu przed rozprawą w dniu 26 marca 2008 r. zaświadczenie o niezdolności pełnomocnika do pracy, nie pochodzące od lekarza sądowego, mogło co najwyżej skutkować uznaniem braku dostatecznego usprawiedliwienia wniosku o odroczenie rozprawy. Nie było natomiast podstaw, by dyskwalifikować odnośne zaświadczenie z punktu widzenia wymagań określonych w art. 169 § 2 k.p.c., które sprowadzają się jedynie do uprawdopodobnienia okoliczności uzasadniających wniosek o przywrócenie terminu.

Składając w imieniu uczestniczki J. K. wniosek o przywrócenie terminu do zgłoszenia żądania sporządzenia uzasadnienia postanowienia z dnia 26 marca 2008 r i doręczenia tego postanowienia wraz z uzasadnieniem, pełnomocnik usprawiedliwiał opóźnienie chorobą, i powołał się na złożone wcześniej zaświadczenie o niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy, rozpoznając złożony wniosek na rozprawie z udziałem następców prawnych zmarłej dnia 23 kwietnia 2008 r. uczestniczki J. K., wyjaśnił, że w czasie zwolnienia lekarskiego pełnomocnik poddawany był chemioterapii. Dyskwalifikując odnośne zaświadczenie, jako nie pochodzące od lekarza sądowego, Sąd Okręgowy nie rozważył natomiast, czy stan zdrowia pełnomocnika umożliwiał mu złożenie wniosku w trybie art. 387 § 3 k.p.c. lub udzielenie dalszego pełnomocnictwa innemu radcy prawnemu. W tej sytuacji konieczne stało się uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Rozpoznanie na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. niezaskarżalnego postanowienia oddalającego wniosek o przywrócenie terminu - wobec uwzględnienia zażalenia - pozwala na uchylenie tego postanowienia (zob.

postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2002 r., I CZ 31/02, Biul. SN 2002, nr 9, s. 15, z dnia 27 września 2002 r., IV CZ 114/02, niepubl, z dnia 16 grudnia 2005 r., II PZ 47/05, OSNP 2006, nr 23-24, poz. 360, z dnia 17 stycznia 2006 r., I UZ 40/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 57 i z dnia 8 sierpnia 2007 r., I CZ 87/07, niepubl.). Z tego względu Sąd Najwyższy uchylił również postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu i przekazał ten wniosek Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Z przytoczonych wyżej powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 108 § 2 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. postanowił, jak w sentencji.